

CHET TILI GRAMATIKASINI O'YINLAR ORQALI O'RGATISH ANNOTATSIYA

Ollaberganova Muhayyo

Mirzo Ulug'bek nomidagi

O'zbekiston Milliy Universiteti

Xorijiy filologiya fakulteti talabasi.

Annotatsiya: Mazkur maqolada fransuz tili grammatikasini o'rganishda o'yinlarning ahamiyati ta'riflanadi. Bu, fransuz tilini o'rganuvchilarga grammatic tushunchalarini o'rgatishni osonroq va samaraliroq qilish uchun muhimdir.

Kalit so'zlar: grammatica, fransuz tili, texnologiya, qiyosiy tahlil, tilshunoslik.

Аннотация: В этой статье описывается важность игр в изучении французской грамматики. Это важно для того, чтобы сделать преподавание грамматики более простым и эффективным для изучающих французский язык.

Ключевые слова: грамматика, французский язык, технология, сопоставительный анализ, лингвистика.

Annotation: This article describes the importance of games in learning French grammar. This is important to make teaching grammar concepts easier and more effective for French learners.

Keywords: grammar, French language, technology, comparative analysis, linguistics.

Kirish

Hozirgi rivojlangan axborot texnologiya asrida biror chet tilini (fransuz, ingliz, nemis) bilish hech kimga zarar keltirmasa kerak. Bu, dunyoda kommunikatsiya bo'yicha ko'p tilni bilishning ahamiyatining o'zini o'z ichiga oladi. Globalizatsiya, xalqaro hamkorlik va moliyaviy munosabatlar, xar xil sohalar va tillarda mehnat qilish imkoniyatlarini kengaytirgani sababli, bir kishi nechta tillarni bilishi kerak bo'lishi ta'kidlanadi. Shuning uchun, chet tillarini o'rganishni rag'batlantirish va yordam berish muhimdir.

Bir necha asr davomida, chet tillarini o'qitish metodikalari, qiyosiy tilshunoslik va pedagogika fanlarining bir bo'g'i sifatida hisoblanib kelgan. Bu, muammolarni ilmiy asosda tahlil qilish uchun keng imkoniyatlar yaratgan. Masalan, XVIII-asrda o'limlar chet tillarini o'qitish metodikasini qiyosiy tilshunoslikning amaliy tadbiqatlarini hisoblaganlar. Ular chet tillarini o'qitishda qiyosiy va taqsimotli usullar, masalan, gramma-tarjimonchilik usullarini ko'rsatish orqali chet tillarini o'rganishga harakat qildilar.

Muhokama va natijalar

Bundan tashqari, chet tillarini o'qitish metodikalari pedagogika fanlarining bir qismini tashkil etadi. Bu, chet tillarini o'rganishning nazariy asoslari, tillar arasidagi o'xshashliklar va farqliliklar, talim jarayonlarida qo'llanadigan pedagogik prinsiplar va usullarni o'rganishni o'z ichiga oladi. Chunki bir millatning ona tili bilan boshqa bir millatning ona tilini o'rganishning muhim qarshiligi va ta'siri mavjud. Ular o'zlariga xos mantiqiy va didaktik qoidalarni taqdim etishadi.[1]

Bolalar kattalarnikidan farqli ravishda kelajakni, ertani o'ylab o'rganishmaydi. Ingliz tilidagi dars «shu yerda va aynan hozir» ma'nosida o'tkazilishi, bo'lishi kerak. Bolalar chet tilni hikoyalarni tushunish yoki o'yinlarda g'alaba qozonish xohlagan holda, ularda o'zları ham ishtirok

etib yaxshi o'rganishadi. Bir tomondan, til bilan ifodalangan kontent bolalar hayoti, kundaligi bilan bog'liq bo'lisi kerak, boshqa tomondan, bolalarni muloqotga chorlaydigan faoliyat yoki vazifalar ular uchun qiziqarli va muhim bo'lisi kerak. O'quvchilar dars davomida o'zlarini darsning bir qismi sifatida tushunishadi va dars jarayonida xuddi asar qahramonidek o'zlarini tutishadi, harakat qilishadi. Boshlang'ich sinflarda, odatda, chet tillarni o'rganish hayotiy situatsiya va o'yinlarga asoslangan harakat usullaridan foydalangan tarzda o'rganilganda juda samarali hamda muvaffaqiyatlil bo'ladi. Agar o'yinli-syujetli situatsiyalar orqali chet tili o'rgatilsa, barcha bolalar bajonu-dil ishtirok etishadi, sababi ular shu tarzda o'sha situatsiyaning bir bo'lagi ekanligini his etishadi. O'quvchilar chet tili bilan, bиринчи navbatda, o'z sinf xonalarida birga "yashaydilar". Shuning uchun sinfda muloqot imkon bo'lsa, o'sha chet tilida bo'lisi kerak [2]

Bu, tilni o'rganishning jiddiy metodikasining muhim bir qismi. Chet tillarini o'rganishda o'yinlar, hikoyalar va boshqa qiziqarli faoliyatlar juda samarali bo'lisi mumkin. Bu turdag'i darslar bolalarga tilni amaliy tarzda o'rganish va uning ustuvorligini anglash imkoniyatini beradi.[3]

O'yinlar va hikoyalar orqali tilni o'rganishning samarasini nechta sabablarga asoslangan:

Amaliy mashg'ulotlar: O'yinlar va hikoyalar orqali bolalar tilni ko'rish, eshitish va qo'llash orqali o'rganishadi. Bu, tez-tez real hayot bilan bog'liq muammolar va situatsiyalar orqali o'tkaziladi.

Muvofiqlik va qiziqish: O'yinlarning va hikoyalarning mavzusi bolalarning diqqatini jalb qiladi va ularni qiziqishga soladi. Bu esa o'rganish jarayonini qiziq, jiddiy va ehtiyyotkor qiladi.

Bolalar o'zlarini boshqa kishilar sifatida his qilishadi: O'yinlar va hikoyalarning ichidagi kichik qahramonlar, o'quvchilarga o'zlarini shuningdek his qilish, emotsiyalarni tushunish va o'z fikrlarini bayon qilish imkoniyatini beradi.[4]

Samarali kommunikatsiya: O'yinlar va hikoyalarning mavzusi doirasida bolalar boshqa o'quvchilar bilan muloqot qilish, fikr almashish va tilni amaliy tarzda qo'llash imkoniyatini beradi.

Hayotiy situatsiyalarga bog'liq o'rganish: O'yinlar va hikoyalarning ichidagi situatsiyalar va muammolar, real hayotda uchratiladigan vaziyatlar bilan bog'liq bo'lib, tilni amaliy tarzda o'rganishda o'quvchilarga yordam beradi.[5]

XULOSA

Sifatli va maqsadli o'yinlar va hikoyalarning chet tillarini o'rganishda juda samarali bo'lishining sababi, ularni qiziq va ehtiyyotkor qilish, amaliy tarzda o'rganish imkoniyatini berish va o'quvchilarni tilni real hayotda qo'llashga tayyorlashdir.

Barcha qo'llanuvchilar bu metodikalar orqali xorijiy tillarni o'rganishda o'zaro ta'lim samaradorligini oshirishadi. Bu esa xorijiy tillarni o'rganishning global xarakteri va kommunikativ mazmuni bilan muvofiqdir.

Xulosa qilib aytganda, bugungi kunda chet tillarini o'rganish yoshlarimizning asosiy maqsadlaridan biriga aylangan va kundan kunga rivojlanib borayotgan davlatda yashar ekanmiz, davlatimizga mos yetuk, bilimli kadrlar bo'lib yetishishimiz kerak, albatta. Buning uchun chet tillarini ayniqsa jahon tiliga aylanib ulgurgan ingliz tilini bilishimiz- kelajagimiz uchun chiptadir.

Foydalilanigan adabiyotlar:

1. Sadullaeva N., Sapaeva D. Analysis of Eponyms in the Terminology of Dermatovenerology //Annals of the Romanian Society for Cell Biology. – 2021. – C. 452-459.
2. Sadullaeva, N., & Bakhtiyorova, M. (2021). Reflection of Onomastic Principles in Naming. Annals of the Romanian Society for Cell Biology, 3001-3007.

3. Sadullaeva N., Burieva U. The Peculiarities of Incomplete Sentences in Modern English //Annals of the Romanian Society for Cell Biology. – 2021. – C. 3008-3020.
4. Sadullaeva S., Arustamyan Y., Sadullaeva N. Shifting the assessment paradigm from knowledge to skills: Implementation of new appraisal procedures in EFL classes in Uzbekistan //International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering. – 2019. – T. 9. – №. 1. – C. 4943-4952.
5. Arustamyan, Y., Siddikova, Y., Sadullaeva, N., Solieva, M., & Khasanova, N. (2020). Assessment of Educational Process and its Organization. International Journal of Psychosocial Rehabilitation, 24(S1), 573-578.
6. Nilufar S., Elvira A. GENDER SPECIFICITY OF PEDAGOGICAL DISCOURSE //INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCES WITH HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS. – 2023. – T. 3. – №. 08.05. – C. 187-190.
7. Gulnoza K., Sadullaeva N. LINGUISTIC FEATURES OF GLUTTONIC DISCOURSE.
8. Djafarova, Dildora, Yaxshiboyeva Nodira, and Abdullayeva Zulfiya. "Socio-Cultural Memory and Its Reflection In French Phraseology." Journal of Positive School Psychology (2022): 2883-2889.
9. Yaxshiboyeva, Nodira. "Reconstruction of coloristic expressions in erkin azam's" noise" and" pakana's love"." Конференции. 2021.
10. Ilhomovna, Djafarova Dildora, and Bobokalonov Odilshoh Ostonovich. "Interaction of Language Games in the Articulation of "Historical Memory" Within French and Uzbek Phraseology." American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769) 2.1 (2024): 348-354.
11. Ilhomovna, Djafarova Dildora, Bobokalonov Odilshoh Ostonovich, and J. A. Yakubov. "Archaic Phraseological Units as Windows into "Historical Memory" in French and Uzbek Linguistic Traditions." American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157) 2.1 (2024): 163-169.
12. Ilhomovna, Djafarova Dildora, Bobokalonov Odilshoh Ostonovich, and Yaxshiboyeva Nodira Ergashovna. "Contemporary Usage of Archaic Phraseological Units Expressing "Historical Memory" In Uzbek and French Languages." American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education (2993-2769) 2.2 (2024): 371-377.
13. Ilhomovna, Djafarova Dildora. "Phraseological Units Expressing" Memory"/" Mémoire" in Linguistics and their Analysis through Texts." Best Journal of Innovation in Science, Research and Development 2.11 (2023): 490-492.
14. Яхшибоева, Нодира. "Таржима жараёнида маданиятлараро мулоқотнинг социолингвистик хусусиятлари." Академические исследования в современной науке 2.17 (2023): 165-169.
15. Иногамова, Ф. М., and Н. Э. Яхшибоева. "Фразеологик маънонинг конвенциаллиги." Academic research in educational sciences 3.5 (2022): 1176-1182.
16. Яхшибоева, Н. (2023). Туристический дискурс как один из особых видов институционального дискурса. International Bulletin of Applied Science and Technology, 3(6), 879-884.
17. Яхшибоева, Нодира. "The role of tourism terminology in french." O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI XABARLARI, 2023,[1/4] (2023).